

Réunion 84

ČESKÝCH RYTÍŘŮ ŘÁDU SV. LAZARA JERUSALEMSKÉHO

Ročník VII. Číslo 4. Schwalbach/Ts. srpen 1984.

U PŘÍLEŽITOSTI MEZINÁRODNÍHO SETKÁNÍ ČLENŮ NAŠEHO ŘÁDU VE VÍDNI.

OTTO von HABSBURO.

V neděli dne 17. června se volil evropský parlament. Jako poslanec za bavorskou stranu CSU opět kandidovalo Jeho Veličenstvo OTTO von HABSBURO, předseda Panevropské unie. Zatím jsou kompetence a práva tohoto parlamentu značně omezená a v dohledné době se nedá počítat s vytvořením jednotné evropské vlády. I když my se pravděpodobně nedočkáme Spojených států evropských, politický trend k tomuto sjednocení pomalu, ale jistě spěje.

S Vídní a Rakouskem, kde se bude letos konat mezinárodní setkání členů našeho Řádu, je nerozlučně spjata jméno Habsburg.

Syn posledního rakousko-uherského císaře Karla I. a císařovny Zity narozené 1892 (nes žijící ve Švýcarsku) J.M. arcivévoda Otto Habsburský, nositel čestného prstenu řádu sv. Lazara Jeruzalémského, je posledním tohoto rodu, který aktivně vstoupil do politického dění. Jeho politický směr je pro nás přijatelný a plně odpovídá našim křesťanským představám. Proto v předvečer vídeňského setkání se v kostce podíváme na jeho životní dráhu.

Narodil se 20.11.1912 ve vile Wartholz, v Dolním Rakousku. Již od mládí se učil všem jazykům bývalé monarchie a mimo to angličtině, španělštině a francouzštině. V roce 1935 promoval na universitě v Louwen v Belgii.

Když v roce 1918 po pádu rakousko-uherské monarchie byli Habsburkové z Rakouska vyhoštěni, usadil se s rodinou ve Švýcarsku u svého strýce Jindřicha hraběte z Parmy. Pak přišly i další země a města jako místa jejich vyhnanství. Když Otta v roce 1933 dosáhl oficiálně plnoletosti, (jinak v rodinném kruhu platila plnoletost již v 18) stal se hlavou dynastie.

Stále se neúnavně snažil o návrat domů a připravoval plán znovunastolení dunajské monarchie. Hlavou rodu zůstal až do roku 1961. Potom se musel vzít formálně příslušnosti k tomuto rodu a nároků na trůn a mimoto všech titulů. Jen za těchto podmínek mu rakouská republika udělila povolení k návratu. I nadále však de facto působil jako hlava císařské rodiny.

J.V. arcivévoda Otta se i v této době nevzdal myšlenky obnovit monarchii. Své četné příznivce našel nejen mezi Rakusy, ale i mezi Mařary, Italy, Poláky a i mezi jinými národy.

Tehdejší rakouský kancléř Schuschnigg, který byl zastáncem fašismu v Itálii a nacismu v Německu prohlásil: "Rakousko může být zachráněno jen tehdy, když půjde stejnou cestou jako Mussolini v Itálii." Tento kancléř sice vrátil Habsburkům je-

jich nemovitosti, ale tímto gestem se mu nepodařilo získat Ottu Habsburského na svou stranu. Ten v roce 1938 vydal prohlášení proti připojení Rakouska k hitlerovskému Německu. V tomto smyslu také protestoval i ve francouzském tisku. Proto rakouské úřady vydaly okamžitě na něho zatýkač pro vlastizrada. Byl nucen přes Paříž přehnout do New Yorku. Ve Spojených státech založil rakouskou vojenskou jednotku v zahraničí, tak zvanou Rakouskou legii. Ve válce se stal horlivým propagátorem Dunajské federace, jako základu k pozdější Spojené Evropě.

Na ukázkou jen několik prohlášení politického významu Otty Habsburského: "Je nutno zakázat marxistické strany, protože chtějí vést třídní boj" V roce 1952 nenastoupím na trůn pokud neodstraníme Rusy.- Je nutno podporovat psychologický boj proti komunismu. Hranice Evropy jsou jen přechodné...." Vedl neustále odhodlaný boj proti komunismu a v roce 1966 definoval politiku soužití, jako pronikání Západu do socialistických zemí. Jeho snahy v boji o svobodnou Evropu byly korunovány řadou čestných diplomů, evropskou Karlovou cenou, plakety za zásluhy o německý východ a dalšími uznáními, ke kterým také patří i čestný prsten řádu sv. Lazara Jeruzalémského.

Tento poslední aktivní bojovník z domu habsburského je mužem výstředně vzdělaným a nadaným. Je i plodným autorem celé řady knih v nichž se zabývá úsvitem dějin (Im Frühling der Geschichte) i atomovým věkem (Probleme des Atomzeitalters a j.), Evropou (Entscheidung für Europa) i Dálným Východem (Der Ferne Osten ist nicht verloren).

V roce 1954 se Otto Habsburský s rodinou přestěhoval do vily Austria v Bavorském Pöckingu na Sternbegském jezeře. Je i nadále politicky aktivní jako poslanec evropského parlamentu, kde jeho boj za svobodnou Evropu pokračuje. Již v roce 1977 v Kapském Městě, strateg jaderné války William S. Schlamm navrhl Ottu Habsburského za budoucího předsedu Spojených států evropských. Literatura: Paneuropa Union - Presse - Information, J.Matouš: Králové bez království.

ZÁPIS.

Na sobotu dne 16. června svolal Bedřich hrabě Strachwitz do Frankfortu/M. výroční členskou schůzi. Důležitost této schůze byla zdůrazněna i přítomností kancléře ČVP Dr. Ferdinanda Menčíka z Menštejna a jeho manželky. Ještě před touto vlastní výroční schůzí, svolal špitálník ČVP rytíř-komtur MUDr. O. Rřebábík, poradě o planované pomoci řádové nemocnici v Senegalu. Jeho návrh byl v plném rozsahu schválen naším kancléřem s podmínkou vypracování podrobného rozpočtu.

Vlastní výroční schůze začala máli svatou, slouženou Otcem Holasem. Na Velehradě pak hrabě Strachwitz, který vedl schůzi, přivítal přítomné. Spolubr. Ing. J. Kočí, KGLJ, přednesl obšírnou zprávu o čtyřleté bohaté činnosti členů Komendy. Poukázal i na interní stanovy ČVP, dle kterých byla založena Komenda a zdůraznil vojenskou strukturu našeho Řádu a tím i komend. Dále byla přečtena zpráva o činnosti bavorské pracovní skupiny, zasláná spolubr. rytířem Trečker.

Ve zprávě pokladní spolusestra V. Kočová, DLJ, podala přehled o finančním stavu Komendy.

Rytíř-komtur MUDr. O. Hřebík shrnul celou špitální práci za uplynulé čtyři roky. (Lvi podíl této činnosti spočívala na jeho osobnosti. Připomeňme pouze jeho aktivní pomoc "čtetému světu", když již nerozvádíme jeho rozsáhlou charitativní činnost ve Wörrstadt) Dále Dr. Hřebík informoval přítomné o připravované pomoci Senegalu.

Spolubratr L. Wendlig, OLJ, přednesl svůj záměr, založit při Komendě mládežnickou skupinu z českých skautů-roverů. Tito by se věnovali sociální a charitativní činnosti. Návrh byl schválen jak hrabětem Strachwitzem, tak i naším kancléřem.

Pak následoval projev Dr. Ferdinanda Menčíka, GCLJ, ve kterém vyzvedl pracovní zásluhy členů Komendy a zdůraznil,

že je nutné podporovat podniky (akce), které můžeme i do budoucna udržet. Poněvadž Komenda v Německu takové úkoly sleduje, bude nutno ji podporovat i tím, že Komendě budou připojena některá další území.

Ve volbách, které následovaly, byli ve svých funkcích znova potvrzeni Bedřich hrabě Strachwitz, GCLJ, jako komtur Komendy. Rytíř-komtur Ing. J. Kočí jako úřadující člen vedení Komendy. Magr. J. Kubovec, KCLJ, duchovním vedoucím a nejaktivnější člen Komendy rytíř-komtur MUDr. O. Hřebík se opět stal špitálníkem.

Návrh spolusestry prof. H. Hanzalové, DLJ, na zavedení nové hodnosti pro vedoucího pracovní skupiny v Bavorsku byl kancléřem zamítnut.

Na konto Komendy zde bylo vybráno 130.-DM.

UMĚLCI MEZI NÁMI.

Náš spolubratr akademický malíř Zdeněk Eduard Budínský, OLJ, rodilý Pražák, žije se svou manželkou, rovněž malířkou, v Holandsku. Doma v Praze absolvoval Ukrajinskou akademii výtvarných umění a byl členem Svazu člsl. umělců.

V exilu úspěšně pokračuje ve svém uměleckém díle. Celou řadu jeho obrazů, jakož i jeho manželky, bylo možno vidět na různých výstavách. K portretům, které namaloval patří například portret švédského krále a našeho emer. velkopřevora J. J. Karla knížete Schwarzenberga, dále zde uvedený obraz v roce 1974 zemřelého našeho referendáře J. E. Jiřího Weyra, GCLJ,.

Akademický malíř Z. E. Budínský, OLJ, nabízí všem našim členům, že je bude portretovat a to za velmi spolubratrských podmínek

Manželka spolubr. Budínského, která je členem Svazu holandských výtvarníků B.B.K., nám zaslala svoji práci, obraz císaře Františka Josefa. Tímto jí děkujeme za velkorysý dar, který vezmeme s sebou do Vídně, kde bude vydražen. Takto získané peníze půjdou na akci pomoc Senegalu.

JK

Major claims lost title

A retired Army officer from Midlothian is to seek official recognition of his claim to an ancient Scottish peerage.

For about 40 years Major Borthwick of Brothwick (78) has claimed to be the 23rd lord Borthwick. It is only now, as new information has come to light, that he is petitioning the Lyon Court for formal "rubberstamping."

If successful, Major Borthwick, of Crockston, Heriot, would be able to take a seat in the House of Lords which has been vacant for most of this century. He is a former Midlothian councillor and deputy lieutenant.

He says the Borthwick

ZPRAVY Z TISKU.

Tento výstřižek, jehož část zde uveřejňujeme, pochází z květnového skotského večerníku Evening News. Zaslal nám jej náš baili Dr. Radslav hrabě Kinský a na vysvětlenou dodává:

Jde o ohlášenou žádost našeho spolubratra Borthwicka o uznání titulu 23. lorda Borthwicka. Dosud se proti této žádosti nikdo nevyjádřil a je proto naděje, že bude příznivě vyřízena lordem Lyonem, pověřeným dohledem nad tituly a erby. Náš Řád by tím měl dva členy sněmovny lordů, kde již zasedá lady (Flora) Saltounová, manželka kpt. Alexandra Ramsaye of Mars, právnicka královny Viktorie. Lady Saltounová je velmi aktivní dědičnou členkou horní sněmovny a požívá velké popularity kraje klanu Fraseru (Fraserburgh), je hož je náčelníci. Ona, právě tak jako major Borthwick se hlásí k naší řádové větvi. Též lord Lyon, který je oficiálně orgánem panovnického domu a dědičným konturem našeho Řádu, nepokládá se za člena Gayroví skupiny. P.S. Její Veličenstvo královna je zde ve Skotsku očekávána příští týden a 3. června má pasovat rytíře Řádu Bodláku.

V květnu proběhla ve francouzském tisku pro nás rovněž zajímavá zpráva. Pod nadpisem "Bourbonský princ v Paříži zastřelen" se píše: 23letý Bourbon-ský princ Edouard-Xavier de Lobkowitz, jehož mrtvola byla nalezena na břehu Seiny poblíže Paříže, byl zavražděn. Dle policejní zprávy byl zastřelen. Neznámí pachatelé jeho mrtvolu zatížili betonovým blokem a hodili do Seiny. Princovi rodiče, kteří neměli o něm žádné zprávy, měli proto obavy, že byl unesen.

Zavražděný patřil k jedné z nejvýznamnějších evropských šlechtických rodin. Jeho matka Françoise de Bourbon-Parma, byla potomkem španělského krále Filipa V., vnuka francouzského krále Ludvíka XIV. Jeho otec Eduard z Lobkovitz je zámožný New-Yorský bursián. Protože princova rodina finálně podporovala libanonské křesťanské kruhy, není vyloučeno, že se zde jedná o politickou vraždu.

JK

Ukázka z článku uveřejněného v heraldickém a genealogickém časopise spolku "HEROLD", který vyšel ve "ZPRAVODAJI KGHO" v překladu Jana Skutila.

Z vlastních studií Heroldu připomínáme především monografii Michaela de Fernandy o Arpádovcích s pěti závažnými genealogickými tabulkami, jejichž znalost je důležitá pro poznání doby pádu Velké Moravy i historie Přemyslovců. Z nich vyplývají vazby nejen ke Kijevské Rusi, k Polsku, k Charvátsku a k Německu, nýbrž také ke knížecímu a královskému dvoru v Praze, i když těchto vazeb ve srovnání s jinými dříve uvedenými bylo relativně méně. Z tabulek nevyplývá, že by některý

uherský panovník arpádovské dynastie měl za choť českou princeznu, zato však Přemyslovci měli šest arpádovských královských dcer: Vratislav I. (+1092) Adletu (+1062), dceru Ondřeje I., Soběslav (+1140) rovněž Adletu (+1140), sestru krále Bély II. a vnučku Kolomanovu, Bedřich (+1139) Alžbětu, dceru Gézy II. a sestru Bély III., Svatopluk pak její sestru Odolu, s níž byl sezdán v roce 1164. Přemysl Otakar I. Konstanci (+1240), jež se mimořádně zasloužila o moravské kulturní dějiny. Její

vnučk Přemysl Otakar II. měl pak za manželku Kunhutu, vnučku Bély IV., jejímž chotěm se pak stal Závíš z Falkenštejna. V době posledních Přemyslovců a Arpádovců vzájemné příbuzenské vazby těchto dvou královských rodin vrcholí:

Václav II. měl v sobě tři čtvrtiny uherské královské krve, což mělo rozhodující vliv i při volbě jeho syna Václava III. za uherského krále v. r. 1301.

ZNAKY POMOCNÝCH ŘÁDOVÝCH SLUŽEB.

MHD na rukávu uniformy a LHD.) Chvályhodný zásah do těchto obměn udělal náš herold ČVP rytíř-komtur A.F.J. Karlovský svým návrhem znaku pro švýcarskou pomocnou řádovou službu.

Hlavním úkolem všech starobylých rytířských řádů je pomáhat potřebným, trpícím a nemocným. Proto také každý řád má svou pomocnou službu, která se pod dozorem velkopřevorství a s jeho pomocí věnuje této činnosti. Jsou to samostatné organizace v rámci řádu, které mají vlastní stanovy, vedení a i vlastní znaky. Tyto znaky jsou pouhými variantami, podobajícími se sobě jako vejce vejci. (Viz. LHW, podobajícím se sobě jako vejce vejci.) Chvályhodný zásah do těchto obměn udělal

DEMOKRACIE V EXILU

Sociální referent Josef Kočí informoval o obětavé práci pro potřebné obyvatelstvo v Polsku i mimo Evropu v Řádu sv. Lazara. kancléři.

KOMENDA HLÁSÍ.

Na neděli dne 24. června svolal Dr. Hřebík, KCLJ, do Pfungstadtu štáb pro řešení krizové situace v senegalské řádové nemocnici. Byl vypracován rozpočet, který bude zaslán našemu

a konto Komendy nám předal Otec J.A. Šmidl 50.-DM a pan Holický také 50.-DM. Léky jsme dostali od Dr. Lainy, KLJ, Dr. Ličky, CLJ, a paní Dr. Dvořákové. Vždy obětavý spolubr. J. Šefl opět přivezl z Holandska textilie. Všem vřelý dik !

390 let od umrtí Bartoloměje Paprockého.

Letos v prosinci tomu bude právě 390 let, co zemřel Bartoloměj Paprocký, který se stal zakladatelem naší vědecké heraldiky. V úctě k jeho památce vás v příštích číslech REUNIONŮ seznámíme s jeho životem a dílem.

Narodil se asi v letech 1555 - 1560 v Paprocké Vůli u města Polacka v Mazovsku. Rodem byl tedy Polák, který se však stal naší skutečně první významnou postavou v dějinách české geneologie a heraldiky. Jeho rozsáhlé slovesné dílo patří jak do literatury polské tak i české. U nás se stal zakladatelem obou těchto rytířských disciplin v českém písemnictví. Pocházel ze zchudlé šlechtické rodiny erbu JASTRZEBIEC (podkova s křížem). Po studiích na krakovské universitě se vrací po smrti rodičů na rodné statky; zdědil pouze ony dvě vesnice, jejichž názvy užíval ve svém predikátu. Oženil se, ale brzy opustil svou ženu Jadwigu a odcestoval do Orientu ve službách diplomata Andrzeje Taranowskiego a účastnil se jeho poselství do Konstantinopole. Zde načerpal materiál pro své první literární dílo "PANOZA". V této sbírce žánrových portrétů jsou jak verše vážné, upozorňující na válečné ohrožení východního pohraničí, tak i oslavy šlechtických vůdců, vzpomínky na slavné činy válečné, v neposlední řadě i obrázky reků řádného korbele či ženských srdcí.

Pak přišla celá řada dalších jeho děl, ale vyvrcholení práce Paprockého na poli heraldickém na území Polska jsou "HERBY RYCERZSTWA POLSKIEGO" vydané v Krakově roku 1584. Dílo se vyznačuje na první pohled novým pojetím. Autor pojímá svou práci jako čistě vědeckou, zohrabuje informativní objektivitu a teoreticky se zabývá i jednotlivými problémy polské heraldiky. Na základě dokumentů nebo logické úvahy opravuje omyly předchůdců. Paprocký tím alespoň formálně dítěl postavil heraldiku na vědecký základ i když jeho vývody erbů směřující do dob biblických a antických jsou jen dobovou manýrou značně tehdy rozšířenou. Kniha

zjednála Paprockému slávu téměř přes noc a přinesla i podporu významných feudálů. I v dalších stoletích byla pro polské poměry považována za velmi seriosní a šlechtic s předky zapsanými u Paprockého nemusil uvádět jiné doklady svého původu.

Paprocký vstoupil v té době také do politického života zejména sporů o trůn po vymření Jagiellovců. V domácí válce mezi rody Zamoiských a Zborovských, kteří zvolili po smrti Štěpána Bathoryho proti Zikmundu Vasovi, synovi švédského krále Jana, proti králem Maximiliana Habsburského, stal Paprocký jako příbuzný na straně Zborovských. Po rozhodující bitvě u Bytčiny, kde byla habsburská strana poražena, odchází Paprocký do exilu na Moravu. Zde žil nejprve na panstvích drobnější šlechty a posléze nalezl podporu u olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského v letech 1579-1596. Ten mu poskytl nejen materiální zázemí a politickou ochranu, ale svou osobností významně formuloval jeho další činnost literární.

Paprocký sbíral materiál o moravské šlechtě a roku 1593 vydal první české genealogické - heraldické dílo - "ZRCADLO MARKPASTVÍ MORAVSKÉHO". Tato práce je z valné části kompilací, ale je přímo udivující široká znalost a pestrost literárních pramenů a předloh. Z českých pramenů prokazatelně užíval Kosmovu "Kroniku českou", "Zbraslavskou kroniku", "Series episcoporum Pragensium", jmenuje však i Dalimila, Přibíka, Pulkavu a Kanovníka vyšehradského, které znal pouze nepřímo. Obšírné pasáže přejal z kroniky Pavla Židka a měl v rukou i Bartoše písaře, o němž se však přímo nezmiňuje. Hojně užíval kroniku Hájka z Libočan a Dubravia, na němž je závislý jeho přehled o českých dějinách. Vedle heraldiky a geneologie moravské šlechty věnuje pozornost i zemskému duchovenstvu. Pokračování příště.